

Svar på skriftligt spörsmål SSS 371/2020 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att ordna besök på ett tryggt sätt i och utanför vårdhemmen även under coronaepidemin

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 371/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Arja Juvonen /saf:

Hurdana åtgärder ämnar regeringen vidta för att möjliggöra att de äldre och deras anhöriga kan träffas på ett tryggt sätt i och utanför vårdhemmen även under coronaepidemin?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Social- och hälsovårdsministeriet publicerade 15.5.2020 en uppdaterad anvisning för att förebygga coronasmitta inom verksamhetsenheter med vård och omsorg dygnet runt. Anvisningen tillämpas vid sådana verksamhetsenheter inom socialvården som erbjuder vård och omsorg dygnet runt och där klienterna löper ökad risk för smitta. Dessa klienter är i synnerhet äldre personer och personer med funktionsnedsättning som hör till riskgrupperna. Anvisningarna tillämpas även vid alla boendeenheter för personer med funktionsnedsättning där det bor klienter som hör till riskgrupperna.

Huvudregeln är att det fortfarande råder försöksförbud vid de verksamhetsenheter som har vård och omsorg dygnet runt. Symptomfria närstående ska ändå, enligt övervägande från fall till fall, kunna på ett tryggt sätt besöka allvarligt sjuka klienter i kritiskt tillstånd eller i terminalvård. Undantagsförhållandena har pågått redan länge. Därför behövs även rutiner för att göra det möjligt också för andra klienter eller patienter att träffa närstående ansikte mot ansikte i en trygg miljö som ordnats av verksamhetsenheten.

Anhöriga uppmuntras att hålla kontakt med klienterna till exempel per telefon, videoförbindelse, e-post eller brev. Verksamhetsenheternas personal ska även stöda klienterna när det gäller deras kontakt med närstående. Äldre och vissa personer med funktionsnedsättningar har inte på länge träffat sina anhöriga på grund av besöksförbudet. Det här är något som försämrar deras livskvalitet och är svårt för många klienter att förstå. Verksamhetsenheterna ska ta i bruk olika lösningar för att göra det möjligt för anhöriga att hålla kontakt med klienterna. Enheterna kan till exempel skapa avskärmade platser eller rum där klienterna kan träffa sina anhöriga på ett tryggt sätt. Det kan vara fråga om till exempel separata moduler som i mån av möjlighet kan placeras på ett säkert ställe inomhus, såsom i verksamhetsenhetens aula, eller utomhus. Anhörigas besök hos klienter i terminalvård ska även arrangeras på ett tryggt sätt. Institutet för hälsa och välfärd THL sammanställer god praxis för praktiska besöksarrangemang och publicerar dem på sin webbplats.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 371/2020 rd

Besöksförbudet gäller inte nödvändiga rehabiliteringstjänster såsom fysioterapi och ergoterapi. I mån av möjlighet kan tjänsterna även genomföras i form av distansrehabilitering. Besöksförbudet gäller inte heller sådana personliga assistenter som avses handikappservicelagen. Men man behöver emellertid se till att dessa har en ändamålsenlig skyddsutrustning, och det är i första hand arbetsgivaren som har ansvar för detta.

Trots exceptionella omständigheter måste klienterna få de tjänster de behöver liksom sådana aktiviteter som upprätthåller deras funktionsförmåga och välbefinnande. I stället för att ha gruppaktiviteter och gemensamma måltider för hela enheten kan aktiviteterna omorganiseras så att man genomför klienternas dagsprogram till exempel i grupper på ett fåtal personer och ser till säkerhetsavstånden.

Det är viktigt att vistas utomhus med tanke på att upprätthålla den psykiska och fysiska funktionsförmågan. Därför behöver utomhusvistelse ordnas på olika sätt även under rådande undantagsförhållanden. Även anhörigas besök kan kombineras med utomhusvistelse såvida tillräckliga skyddsåtgärder (såsom avstånd och skyddsutrustning) vidtas.

Helsingfors 26.5.2020

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru